

Kpoverello

2012. 03. 31. III. évfolyam 10.szám

Lepra

Kedves Testvérek!

Hátborzongató ez a számunk, mert a lepráról írunk, mindarról, ami kirekeszt, kiközösít, eltávolít másoktól, a társadalom perifériájára szorít. Nem csak szembeötlő, nyilvánvaló kitaszítottságról szeretnénk írni, hanem sokkal árnyaltabb, finomabb lelki problémákról, gesztusokról is, amiket bárki megtapasztalhat. Bárki lehet leprás egy kicsit... Valamelyik nap gyanús lelki dudorokat felfedezünk fel a pszihénk kellős közepén, gusztustalan kicsi dudorokat, amik lassan, de biztosan nőnek... és nem akarnak sehogy sem elmúlni... és megfertőzik egész gondolkodásmódunkat... és... terjednek és nőnek

Hát ilyenkor sem kell megijednünk, van megoldás, és mi most a megoldásokról is írni szeretnénk, arról, hogy mit kezdetünk saját és mások leprájával, mit kezdett vele Jézus, és őt követve Szent Ferenc. Arról, hogy mit jelent megérinteni vagy megcsókolni egy leprást, mit jelent sorsközösséget vállalni, stb. Reméljük, hogy, ez a néhány oldal is egy érintés lesz, amit majd továbbadtok valakinek, aki tele van rémisztő sebekkel.

Szeretettel,

a szerk.

Ima lelki foltjainktól való megtisztulásért

Uram, nem vagyok méltó, hogy hozzám érj,
a bűntől tisztátalan vagyok.

De Uram vagy, és azt szeretném,
hogy valóban az életem ura légy,
ezért kérlek, teljes szívemből arra kérlek,
tisztíts meg a mások által is ismert és
a még magam előtt is titkolt bűneimtől.

Uram, nem vagyok méltó rá,
de csak egy szóval szólj, és meggyógyul az én lelkem.
Ámen.

cs.

A lepra az Ó- és Újszövetségben

A Szentírás más és más neven számos ragályos bőrbetegséget sorol be a lepra (nèga': a szó elsősorban sebet, csapást jelent) csoportjába, sőt még a fálakat és a ruhákat belepő penészt is ide sorolja (Lev 13,47; 14,33). A kezdetleges higiénia ezeket a betegségeket fokozottan fertőzőnek találta, és elrendelte a személy szigorú elszigetelését. Mindazonáltal a Leviták könyvében, noha a higiéniai szempontot sem lehet kizárni, ez a testi épség

hiányát is jelentette, mely szükséges Jahve tiszteletéhez, így ez vallási és szociális kiközösítést is maga után vont. Ez a lepra a szó legteljesebb értelmében vett *seb*, amelyet az Úr ejt a bűnösön. A lepra elvileg a bűnnek a jele. Ha azonban Jahve a szenvedő Szolgát sújtja úgy, hogy elfordulnak tőle, akárcsak a leprástól, ez azért van, mert az Úr szenvedő Szolgája ártatlansága ellenére az emberek bűneit viseli, akik meggyógyulnak az ő sebei által (Iz 53,3–12; Zsolt 73,14).

A betegség aktív vagy inaktív voltának megállapítása a papra tartozott, aki a feladatát nem mint orvos gyakorolta (azaz nem írt elő semmiféle kezelést), hanem mint bíró és a törvény magyarázója, akinek kedvező döntése szükségeltetett a megtisztulási szertartások előtt, amelyek lehetővé tették, hogy a közösségbe való visszatérés elkezdődjék. A tisztátalanság állapotában lévő személynek ugyanis a városon kívül kellett tartózkodnia, és a szokásos jelekkel figyelmeztetnie kellett állapotára: megszagattott öltözék, hosszú, leomló haj, eltakart szakáll (Ez 24,17) és az ismételt kiáltás: „tisztátalan!”.

A leprás személy megtisztulásának szertartása azt a gyermekded elképzelést tükrözi, hogy a testi betegség kapcsolatban áll egy szárnyas démonnal, amelyet ki kellett űzni, hogy az egészség helyreálljon. Ha a beteg gyógyultnak tűnt, a pap elrendelte, hogy sebezze meg két madár egyikét, és vérét forrásvízzel keverje össze. A másik madarat, egy cédrusfa darabját, piros fonalat és egy ágacska izsópot fogva a pap megmártotta őket a vízben és vérben, hétszer meghintette vele az embert, hogy megtisztítsa, és ezután szabadon engedte az élő madarat (mindezek szimbolikus értéket hordoznak). Ez a cselekedet jelképezi a gonosz lélek eltávozását az ember testéből. Az előírásokat követően, noha újra bebocsátást nyert a közösségbe, a teljes visszahelyezése egy hétig tartott, addig ő „ajtón kívül” maradt, nehogy megfertőzze a lakóhelyét. A hét nap végén megborotválkozott, megmosta testét, és kimosta ruháit, s ezzel visszanyerte korábbi tiszta állapotát. Később ezt a tisztulási szertartást azzal egészítették ki, hogy a nyolcadik napon a korábban beteg személy bűnéért való áldozatként két him bárányt és egy anyajuhot, s ráadásul ételáldozatot (olajjal kevert lisztet) és még külön kb. egy fél liter olajat is felajánlott az Úrnak. Ezek után a pap vett valamennyit az áldozat véreből és az olajból, és megjelölte vele az embert. Mindezt azért tették, mert a vér felülmúlhatatlan engesztelő értékkel rendelkezett, az olajjal való megkenés pedig a rabszolgák felszabadításának szertartására emlékeztetett. Az előírt áldozatok felajánlásával az ember végül a lelki és a testi tisztaság állapotába került. De a leprások meggyógyulása bekövetkezhet természetes, ugyanakkor csodás módon is, mint például Naaman gyógyulása a Jordán vízében (2Kir 5), ami az isteni jóakarát és a prófétai hatalom jele volt.

Ismerve az Ószövetség teológiai gondolkodását a leprával kapcsolatban, rátérhetünk arra, hogy miként jelenik meg a lepra az Újszövetségben. Az itt szereplő lepra betegség (mint az Ósz-ben) nem azonos azzal a betegséggel, amelyet manapság lepra néven ismerünk. Amikor Jézus leprásokat gyógyít meg (Mt 8,1–4; Lk 17,11–19), akkor a szó legteljesebb értelmében diadalt arat a seben. Az embert azzal gyógyítja meg, hogy Ő, aki az Úr szenvedő Szolgája, magára veszi az ember betegségét (Mt 8,17). A leprások csodás megtisztítása után visszaadja őket közösségüknek, így rombolva le a válaszfalat a tiszták és a tisztátalanok között. Ha még a törvényes előírásokat is megköveteli, mindezt csupán a tanúságtétel miatt teszi: a papok így felismerhetik benne a Törvény tisztelőjét, de emellett azt is, hogy hatalmas csodálatos.

A leprától való megtisztítás a többi gyógyításokkal együtt jel, amely azt bizonyítja, hogy maga Jézus az, „kinek el kell jönnie” (Mt 11,5). Így a térítő útra küldött tizenkettő parancsot és hatalmat kapott tőle, hogy ezzel a jellel mutassa meg: elközelgett az Isten országa (Mt 10,8).

Felhasznált irodalom:

R. E. BROWN – J. A. FITZMYER – R. E. MURPHY (szerk.): *Jeromos Bibliakommentár*. Englewood Cliffs, 1990, I. 138–139., II. 50–51.

Xavier LÉON-DUFOUR (szerk.): *Biblikus Teológiai Szótár*. Szent István Társulat, Budapest, 1986, 867.

Szerkesztette: Hugó testvér

Tichilești

Azt gondolnánk, hogy a lepra egy letűnt kor betegsége, Európából rég eltávozott. Romániában mégis maradt még egy hely, ahol a kontinens utolsó lepra kolóniája működik.

A Tichilești nevű település Tulcea megyében található, a Duna deltájában, az ukrán határ mellett, mintegy 30 km-re Brăilától. Először egy kolostor működött itt, majd 1875-ben lepra kolóniává vált. Miután egy újságíró felhívta a közvélemény figyelmét a helyre, egy kórház létesült a kolostor mellé az 1930-as években. A településen egy ortodox és egy baptista templom is található.

1918-ban a betegek egy részét elszállították, a többieket megölték és eltemették.

1932-ben a kolóniát ellátó közeli falu nem kapott pénzt az államtól erre a célra, így beszüntették az élelem szállítását. Az akkori 200-ból 25 éhező beteg bevonult a faluba, de a helyiek bezárkóztak a házaikba, és a katonaság visszatoloncolta a csapatot a kolóniára.

Bár a hely valójában véve egy kórház, lakói úgy élnek itt, mint egy kis faluban. A 2002-es népszámláláskor 22 lakója volt. Az átlagéletkor 60 év körül van.

A betegség ma már gyógyítható, az itt élő emberek már nem fertőzőek, de sokuknál túlságosan előrehaladott a betegség, hogy azt nyilvánosan felvállalják, továbbá nagy részük már olyan rég került ide, hogy otthonuknak tekintik a kis települést, és nem akarják elhagyni azt. A kommunizmus éveiben tilos volt elhagyniuk a települést, a rendszerváltás után szabad akaratukból maradtak ott. A 2000-es évektől európai uniós segélyek érkeztek a faluba, így most már modern fürdőszobák, hűtőszekrények, kábeltevé teszi kellemesebbé az életet.

A jelenlegi legöregebb lakónak gyermeke is született a kolónián a kommunizmus alatt. Nem fertőzött, a mai napig visszajár a szüleit gondozni. A 60-as években több mint egy tucat gyerek volt a kolónián, sokuk szüleikkel együtt került ide. A közeli faluba nem engedték iskolába járni őket, így Tulcea-ra kellett menniük.

Napjainkban körülbelül 200.000 leprában szenvedő ember él, legtöbben Afrikában és Dél-Ázsiában. A tichilesti-i szanatóriumban levők valószínűleg az utolsók Európában.

Szakács Kinga

Interjú Váradi Ernővel

Ernő cigány származású négy gyerekes családapa. Jelenleg az arló¹ Elfogadlak Alapítványnál² munkatárs, szociális segítő, karbantartó, szállító. Egy budapesti adománygyűjtő útjára kísértem el, és készítettem vele ezt az interjút.

– *Hogyan kerültél kapcsolatba Jézussal? Milyen életed volt előtte?*

– Eléggé a világi dolgoknak éltem, diszkóztam, rossz barátaim voltak, akik benne voltak minden hülyeségben, verekedésben, lopásban. Több mint tíz évig karatéztam. Edző szerettem volna lenni, hogy gyerekeket taníthassak. Közben megérkeztek Arlóra Szent Ferenc Kisnővérei, Márta nővér, Ágnes nővér, akikhez a húgom járt, és így kapcsolatba került Istennel. Mindig mondta nekem: „Ernő, nem jó úton haladsz, mert teljes mértékben a világi dolgoknak akarsz élni, arra pedig nem gondolsz, hogy semmit sem ér világi dolgokban edző lenni, mert a legnagyobb Jézus”. Azt is mondta: „Ernő, te csak az emberekben bízol, pedig Isten a legnagyobb”. Közben megismertem a nővéreket, akik mondták, hogy kell nekik egy énekes, és hogy az embereknek

¹ Arló: falu Magyarországon, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Ózd régi bányaváros mellett.

² Az Alapítvány célja: a hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok, felnőttek esélyegyenlőségének elősegítése, a cigány származásúakkal szembeni előítéletek falainak lebontása.

kellene énekelnem. Azt sem tudtam még, hogy a templomban mit kell énekelni, azt hittem, valami slágert. Aztán kiderült, hogy Jézusról kell énekelnem, az ő passiójáról. Amikor először énekeltem, nem éreztem semmit. Ágnes nővér nehezen tanította be, mert én azt hittem, popzene lesz. Először azt hittem, hogy majd itt is megmutathatom a fizikai dolgokat, hogy milyen jól tudok karatézni. Közben egyre több kapcsolatam lett olyan emberekkel, akik tanúságot tettek Jézusról. Addigi barátaim támadtak, hogy nem hiszik el, hogy én ennyire megváltoztam, hogy hanyagolom a karate edzéseket, és inkább a nővérekhez megyek. Közben a nővérek meghívtak a Filoména közösségbe. Ott ledöbbsentem, hogy olyan fiatal emberek, mint én, mennyire át tudják adni magukat Jézusnak, hogy mennyire tudják egymást szeretni, mindent meg tudnak beszélni. Szinte feltétel nélkül szerették egymást. A következő évben megint énekelni kellett a Passiót. De akkor már tudtam, hogy mi énekelek, hogy Jézus szerepét, akinek semmi sem lehetetlen, aki meg tudja adni a páromat, aki gyerekeket tud szülni nekem. Én voltam Jézus, a főszereplő. Mindenki kíváncsi volt rám, mert cigány voltam. Kisebbségi érzésem volt. Sokáig féltem, és arra gondoltam, hogy nekem nagyon jól kell énekelnem Jézus szerepét, mert ő a király, ő a legnagyobb. Mondták a nővérek, hogy jól énekeltem, és a pap is mondta, hogy látja, növekedek a hitben. Közben láttam a régi barátokat, akik folytatták a balhét, loptak, verekedtek, és nem jártam ki velük.

– *Mivel foglalkozol most?*

– Több mint tíz év alatt nagy ajándékokat kaptam. Hihetetlen, hogy amiről mint kis cigány fiú ábrándoztam, most beteljesedett. Hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozom. Arra vágyok, hogy átadjam nekik, amit kaptam az Úr Jézustól, a nővérektől. Mindig gyerekekkel akartam foglalkozni, csak az elején karate edző akartam lenni. Most gyerekekkel foglalkozom, de nem világi dolgokra tanítom őket, hanem Jézusról tanítom őket. Az volt a vágyam, hogy utazzak, hogy megismerjek olyan embereket, akik hitben élnek. Most utazhatok, amikor adományokat gyűjtök, sokféle Magyarországon. Arlón az is nagy dolog, ha valaki eljut Ózdra vagy Miskolcra. Én meg sokat utazom Magyarországon. Most jöttem rá, hogy milyen jó, hogy barátokat, testvéreket szereztem, akikkel nagyon jól érzem magamat. Munkahelyem van, ami nagyon nagy dolog Arlón. Kevés embernek van munkahelye. Ha nem dolgoznék, csak a segílyt kapnám, akkor nyomorognék és éheznék a családommal együtt. Négy gyerekem van. Maga az Úr Jézus adta meg a páromat, akiért sokat imádkoztam. Ez is mutatja, hogy mennyit kell imádkozni. Boldog vagyok.

– *Mit tartasz hivatásodnak?*

– Arra jöttem rá, hogy az a szerepem az egyházban, hogy a cigányok és magyarok kapcsolatát építsem. Megszületett bennem az együttérzés. Megkaptam a karizmát, hogy kedves legyek, hogy másoknak segítsék.

– *Mi segíthetné a cigányokat és a magyarokat, hogy közeledni tudjanak egymáshoz?*

– Hát ha tanításokat tartanának nekik, hogy fedezzék fel egymás értékeit. Meg kéne ragadni minden alkalmat, amikor cigányok és magyarok együtt vannak, hogy megmutassák nekik, hogy mennyi érték van minden emberben. Arra kéne rávezetni az embereket, hogy fel tudják fedezni, hogy minden emberben ott él a Krisztus, hogy felfedezzék az értékeket, hogy segítsenek egymásnak.

– *Tetszik, hogy azt mondtad, hogy egymásnak segítsenek. Mert ha egyoldalú a segítség, akkor nem lehet egyenlő fél a cigány és a magyar. Miben látod, hogy a cigányok segíteni tudják a magyarokat?*

– A cigány a hit terén tudja segíteni a magyart. Hogy tanúságot tesz a hitéről. Én látom, hogy sok magyarnak nincs annyi hite, mint nekem. És én olyankor szólok, tanúságot teszek Jézusról. Hogy higgyen benne ő is még jobban. A cigány tehetségei kamatoztatásával is segítheti a magyart, apró munkák elvégzésével. Én szívesen segítek bárkinek. Megcsinálok elromlott dolgokat, autót vezetek, elviszek valakit, ha kell. Cigánynak is, magyarnak is. És segítem a magyar pedagógusokat, hogy a cigány gyerekekkel tudjanak foglalkozni. Mert nekem jobban megnyílnak a cigány gyerekek. És én akkor el tudom mondani a magyar pedagógusoknak, hogy mi a gyerekek problémája. Családi nehézségek. Akik kijárnak a Befogadlakba³, 80%-nak az apja veri az anyját. És a gyermek látja. És úgy fekszik le, hogy nem látja, hogy kibékülnének a szülők. Ez a gyermekeknek nagyon nehéz.

– *Milyen megoldást látsz Arlóban a cigányok és magyarok kapcsolatának javítására?*

– A hit tudja csak begyógyítani ezeket a sebeket. Aki arra tanítja gyermekét, hogy utálja a cigányokat, azokat én betegnek tartom. Miért utálná? De az is lehet, hogy sok sebet kapott azoktól a cigányoktól, akik nem magyarul beszélnek. Nekem azért könnyebb a magyar-cigány kapcsolat, mert a párom magyar. Ez nekem nagyon sokat segít. Nálam nincs kivétel. Nincs olyan, hogy ne segítsük a magyarokat. Mert nekem ott van Móni, nekem könnyebb!

– *Milyen nemzetiségűnek tartod magadat?*

³ Az Elfogadlak Alapítvány közösségi háza, ahol délutáni foglalkozásokat (tanulás, játék, kirándulás, kézműves foglalkozás, sport, főzés) tartanak hátrányos helyzetű gyerekek számára.

– Én magyar embernek tartom magamat. Azért is, mert én nem tudom sem a lovárit, sem más cigány nyelvet. Az én szüleim nem sátorban éltek. Az őseim sem. Én nem tudok oláh cigányul. Ezt tudom mondani. Mondjam azt, hogy magyar cigány vagyok? Nem tehetek arról, hogy hova születtem. A pedagógusok mondják, hogy ne azt nézzük az emberekből, hogy cigány vagy néger, hanem, hogy mire képes. Ha a bőrszín néznénk, hova jutnánk? Nem tehet róla az ember, hogy hova született. Ha valaki azt mondja nekem, hogy cigány vagyok, akkor felvállalom. Nem szólok vissza. De nem vagyok cigány, mert nem tudok oláh cigányul. Nekem, amikor hallom az oláh cigányokat, olyan, mintha össze-vissza hordanának valamit. Nem értem a nyelvüket. Amikor meglát engem egy oláh cigány, azt mondja, cigány vagyok én is, pedig nem is tudunk egymással beszélni. Olyan nemzetiségű vagy, amilyen nyelven beszélsz. Nem tudok kommunikálni velük, míg egy magyar emberrel tudok.

– *Köszönöm szépen, ezt a beszélgetést. Sok értékes dolgot mondtál el, és bízom benne, hogy ez a sok jó, amit Isten megmutatott neked, nem csak itt Magyarországon segítség, hanem az erdélyi barátainak is, s mindazoknak, akik ezt olvassák. Tudod, nekünk Erdélyben is nehéz, hogy különböző nemzetiségűek éljünk együtt.*

– Nagyon szívesen segítek mindenkinek, akinek csak tudok. Bármikor, amikor valamiben segíthetek, csak szólj nyugodtan. Ezt a karizmát kaptam Istentől, hogy kedves tudjak lenni, és segíteni tudjak.

Kérdezett: Nagy Lilla

Dsida Jenő: Nincs többé ember

Egyedül maradtam a földön.

Házak, sürgönyoszlopok,
toronycsúcsok merednek ki
a magányosság homoktengeréből.

Az ember hangos beszédét,
dalolását, kétségbeejtő titkait
beitták a kövek,
hogy soha tovább ne adják.

Ha jól számítok, kalendárium szerint
most vasárnap délután van.

Fölmegyek egy síricsendű ház
márványlépcsőzetén.

Az élet fölfedezett titkára gondolok,
szeretném elmondani valakinek, -
de ásítanak a szobros folyosók
és tompán konganak.

Nincs többé ember.
Jéghideg ablaküvegre szorítom
homlokomat. Kibámulok.
Ha kiáltanék, se hallaná senki.

Magány és egyedüllét

Magány és egyedüllét. Össze szoktuk keverni e két fogalmat. Ha egyedül vagyok, nincsenek emberek körülöttem. Ez nem feltétlenül rossz dolog, sőt néha szükséges is. Viszont ha magányt érez valaki, akkor már negatívan éli meg az egyedüllétet, azt gondolja, hogy senki sem figyel rá, nem fontos senkinek. De sok ember között is érezheti magát magányosnak az ember, ha senki nem érti meg igazán, ha senki nem érez vele együtt. Ilyenkor átélheti a kirekesztettség, a kiközösítés érzését.

Dsida versében a lírai én magányként éli meg az egyedüllétet, mert szeretné megosztani gondolatait, titkait valakivel, és nincs kivel. Üres számára a világ. Nincs senki, aki megértené. Az is lehet, hogy rengeteg ember veszi körül, de egyikük sem érti meg, s ilyenkor talán még elviselhetlenebb a magány. Olyan mélyen átéli ezt az érzést, hogy másra nem is figyel, csak találgatja, hogy milyen nap lehet.

Sokkal könnyebb észrevenni és szenvedni attól, ha engem kiközösítettek. Ha viszont én közösítek ki valakit, az magától értetődőnek tűnik számomra. Hisz azt mondom rá, hogy büszke vagy okoskodó vagy lenéző vagy bármi, megtaláljuk a megfelelő címkét. Talán ezen is érdemes elgondolkoznunk, hogy ne tegyük be az embereket első látásra egy fiókba, hanem legyünk nyitottabbak a megnyilvánulásaikra, adjuk meg nekik a fejlődés lehetőségét is. Természetesen sokkal könnyebb tájékozódni egy felcímkézett világban, mint egy ismeretlenben, de azért hagyjuk kicsit nyitva azt a fiókot.

Bármiből válhat ok a kiközösítésre, vagy legalábbis kifogás. De fontos tudni a határt, hogy mi az, amit feladhatok azért, hogy elfogadjanak, és mi az, amit nem adhatok fel, mert az már önmagam megtagadása lenne. És a fordítottja is igaz. Fontos tudni a határt, hogy mit várhatunk el egy embertől, hogy megtegyen a beilleszkedés érdekében, és mi az, amit már nem várhatunk el tőle.

Mostanában többször találkoztam a gondolattal, hogy aki tud szeretetet adni és kapni, az el sem tudja képzelni, hogy ne emberek között teljen minden napja. Attól eltekintve, hogy nekem szükségem van időnként egyedül is lenni, kicsit másképp gondolom. Kétségtelen, hogy alkati kérdés is, hogy mennyire szeretünk emberek között lenni. De megvan az ideje a nyüzsgésnek, és megvan az ideje a csendnek és a nyugalomnak is.

Jézus életében is láthatjuk, hogy sokat tanított, gyógyított, sokat volt tömegben. Ilyenkor teljes figyelmét az embereknek adta, nem megbélyegezte őket, hanem megkérdezte, hogy mire van szükségük, és azt adta mindenkinek, amire szüksége volt. Aztán pedig rendszeresen elvonult egy magányos helyre,

hogy csak az Atyával lehessen. Szüksége volt nyugalomra és csendre is, mert ebből a csendből táplálkozott a beszéde.

Mikor másokkal vagyok, nem tudok magamra figyelni, hanem kifelé, a körülöttem lévő emberekre figyelek. Az egyedüllét azért kell, hogy megnyugodhassak, hogy leülepedjenek és a helyükre kerülhessenek a dolgok bennem, hogy átgondoljam az adott napot, helyzetet. Ezáltal az egyedüllét nem kellemetlen percek okoz, nem szomorúság forrása lesz, hanem örömet szerez, belső rendrakásra segít, és végül gyümölcsöt terem.

G.K.

Kiközösítés, megszégyenítés az iskolában

– gondolatok, tapasztalatok tanári szemmel –

Azt hiszem, mindannyian tapasztaltuk már, hogy a gyerekek közössége nagyon sokszor egy külön világ, amelyben sokszor nem a mi értékrendünk érvényesül, épp ezért csak tehetetlenül állunk előtte. Így jártam én is, amikor az ősszel elkezdtem tanítani, s azzal kellett szembesülnöm, hogy egyik osztályban csúfolnak egy leánykát, mert régebb többször is bűdösen jött iskolába (s a bélyeg rajta maradt, pedig mostanában nem is volt gond vele), egy másikban van egy gyengébb idegzetű leányka, aki szinte minden nap sír valamiért (valamivel mindig megbántják a többiek, amire persze ő is rátesz egy lapáttal, vagy néha épp ő gerjeszti a vitát – sajnos ezt soha nem lehet kideríteni), két csendesebb fiúcska szinte minden alkalommal kap egy-egy taslit, amikor valaki elmegy mellettük, vagy épp velük végeztetik a többiek a saját feladatukat, az ötödikeseknél pedig külön padsorban ülnek a roma gyerekek, s a többieknek az egyik legnagyobb büntetés, ha oda kell ülniük abba a padsorba. Az iskolában levő két sérült csoporttól is félnek a gyerekek, mikor meglátják őket, futnak el, hogy „jönnek a bolondok”. Szinte minden nap van verekedés is, sőt a magyar és román tagozatú gyermekek is nagyon sokszor csúfolják egymást, nem tudnak együtt lenni. De emellett vannak olyan magyar és roma gyermekek is, akik nagyon jól együtt tudnak működni, együtt játszani, beszélgetni.

Sokat gondolkoztam, vajon mi ennek a magyarázata, de nyilvánvalóan nincsenek egyértelmű válaszok. Az persze nyilvánvaló, hogy az egymáshoz és a nehéz helyzetekhez való viszonyulást otthonról hozzák magukkal a gyerekek, s a sokévi efféle tapasztalatot nagyon nehéz bennük leépíteni, sőt néha akaratlanul mi magunk is gerjesztjük ezeket (például van olyan felnőtt, aki azt mondta nekem, mikor a különültetést kifogásoltam, hogy gondoljak csak bele, én szeretném-e, hogy a gyerekek a romaok között üljen?). Hiszen ha mindig azt látta, hogy mindenki csak a saját dolgaival törődik, minél inkább eltávolodva azoktól, akik valamilyen szempontból másak (hiszen az ismeretlen

az kezelhetetlen, épp ezért ijesztőnek, fenyegetőnek, sőt gyakran veszélyesnek tűnik), s őt is erre biztatták, akkor ugyan mi oka lenne arra, hogy szeretettel, részvétellel, megértéssel, elfogadással forduljon a tőle különböző, esetleg neki nem szimpatikus gyerek felé (aki talán büdös, talán gyenge, talán szellemileg elmaradottabb, vagy egyszerűen csak más anyanyelvű és kultúrájú)?

A legszomorúbb volt számomra azt látni, hogy milyen gyorsan kialakul egy efféle kirekesztés, megbélyegzés. Az egyik igen jól tanuló kislány, akiről úgy láttam, hogy jól egyezik osztálytársaival, a télen elkezdett igen büdösen, erőteljesen füstölt szagú ruhákban jönni iskolába – mint kiderült, úgy tüzelnek otthon (valószínűleg fűzfával), hogy ennyire beveszik a ruhák –, s erre rögtön elkezdtek csúfolni, hogy „füstölt szalonna”, olyannyira, hogy később már a közös színdarabban sem akart fellépni. S bár mostanra valamennyire csillapodott a dolog, s tavasz jöttével a szag is enyhült, még most is látszik egyfajta eltávolodás az irányában. S a legijesztőbb azt látni, hogy mintha tehetetlenek lennének a folyamattal szemben, nem tudjuk megállítani, pedig többször is próbáltunk beszélni az osztállyal is, meg a leánykával is.

Egy ilyen bélyeget pedig, ha már valakire rákerült, nagyon nehéz lemosni, ott marad hosszú ideig a gyerek lelkében, s ugyanígy az is, ha a tanár bélyegzi meg őt. Egyik kislány például egyértelműen megmondta nekem, hogy azért utálja az egyik tanárnőt, mert egyszer azt mondta neki „te buta, semmit sem tudsz megcsinálni”. Hát igen, ezek után nem is várhatjuk el tőle, hogy újra próbálkozzon... Van például egy másik kislány is, aki ötödik osztályba analfabétaként került, s miután időnként foglalkozom vele, rengeteget haladt, csomó betűt megtanult már (persze csak lassan), épp ezért nagyon csodálkoztam, hogy akkor négy év alatt, napi írásórák mellett hogy nem tudott írni tanulni. Kérdésemre azt mondta, hogy ő próbálkozott, de a tanító bácsi mindig áthúzta, amit csinált, s fekete pontokat adott, úgyhogy ő többet nem próbálkozott. Épp ezért én szilárdan hiszem, hogy a megszegyenyítés sohasem lehet módszer a tanításban. Sérülést okozhat a gyerekeknek, de a közösségnek is, mert ha azt akarnám elérni, hogy megtanulják elfogadni egymást akkor is, ha egyik-másik butább, vagy épp furcsábban viselkedik, akkor én soha nem sértegethetem őket, s nem is szégyeníthetem meg őket egymás előtt. Mennyivel szebben hangzik például ahelyett, hogy „ez nem jó, ez hibás, ez hülyeség” (vagy még elítélendőbbben „te hülye vagy” vagy „te buta vagy”) azt mondani, hogy „ez nem egészen jó, nem egészen pontos, próbáld meg újra”, esetleg kiemelni azt, ami az egészből jó volt.

S hogy mit lehetne még tenni? Nincs túl sok ötletem... Az egyértelmű, hogy ugyanolyan szeretettel kell fordulni a lenézettebb, problémásabb,

tanulásban elmaradottabb vagy más származású gyerekek felé is, mint a többiek felé, szóba kell velük állni, foglalkozni velük, s ugyanúgy időnként megdicsérni s megsimogatni őket, mint a többieket, hogy lássák a gyerekek, mi mindannyiukat elfogadjuk. Fontos kiemelni és megdicsérni minden kis lépést, amivel előbbre haladtak, s minden olyan feladatot, amit különösen jól el tudnak végezni. Nyilván a román osztályoktól vagy a sérült gyermekektől sem kell idegenkedni, hogy lássák a gyerekek, ők sem ijesztőek, sosem szabad efféle megjegyzéseket tenni (például olyant, amivel a román-magyar ellentétet vagy a sérültek megbélyegzését szíthatjuk), s lehetőleg a gyermekeknek sem szabad engedni a gúnyolódást. Ha pedig csúfolkodás vagy verekedés van, nyilván közbe kell lépni, hallgatólagosan sem helyeselni ezt, s mindig meg kell hallgatni mindkét fél verzióját az eseményekről és azok kiváltó okáról. A lényeg meg nem az, hogy utána feltétlenül igazat adjunk egyiknek vagy másiknak, hanem megpróbálni tudatosítani bennük, hogy nem ez a megoldás, ugyanakkor figyelmeztetni őket, ha valamit helytelenül tettek. Emellett én időnként el is szoktam mondani, hogy nem lehet valakit külsőségek vagy egy-egy jellemző negatív tulajdonság alapján megbélyegezni, előítéllettel kezelni, hiszen nekünk sem esne jól, ha így fordulnának felénk, de nem úgy láttam, hogy a szívükre beszélés működne.

Fontos szerepe lehet még az osztályfőnöknek, hogy hogyan kezel egy-egy felmerülő problémát (például meghallgatja-e mindkét felet, vagy egyből, a körülményeknek való utánajárás nélkül ítél), meg hogy mennyire tud olyan közös programokat szervezni, ahol a gyerekek egymásra vannak utalva, s megtanulnak együttműködni. Nekem életem során az segített furább barátaimat-ismerőseimet elfogadni, ha megismertem őket, ez lehet a kulcs a gyerekeknél is: ha minél inkább megismernék egymást, egymás háttérét (ami nagyon sokszor magyarázatot ad viselkedésükre) s egymás erőnyeit, talán elfogadóbbak lennének. De mindehhez nélkülözhetetlen egyfajta minimális együttérzés, nyitottság, amit sajnos otthonról hozunk, nem tudom, mennyiben tanítható. Hiszen sokszor azért nem tudunk elfogadni és szeretni másokat, mert minket sem fogadtak el és szerettek eléggé.

És fordítva: aki elegendő támogatást és szeretetet kapott otthon, azt kevésbé töri le, ha a többiek nem fogadják el, nincs akkora szüksége a kívülállók szeretetére. Én például nagyon jól emlékszem, hogy az általános iskolában társaim nem szerettek, mert jól tanultam, érdekelt a tanulás, betartottam a szabályokat, nem voltam benne a csínytevésekben, s emellett elég zárkózott és makacs is voltam, épp ezért nem játszottak velem, csúfolkodtak, sőt egyszer meg is vertek. Én azonban tudtam, hogy nem az a feladatom, hogy bármi áron kedvükben járjak, hiszen volt egy szilárd alapom

otthonról: tudtam, mi a helyes, s azt is tudtam, otthon minden este várnak, szeretnek, s abban támogatnak, hogy kitartsak a jó dolgok mellett.

Épp ezért azt gondolom, a szülőnek, tanárnak, nevelőnek legfontosabb feladata szeretni és elfogadni a gyerekeket: nemcsak azokat, akiket könnyű, hanem azokat is, akiket nehezebb elfogadni, mert nagyon sokszor nekik van a legnagyobb szükségük rá (nem is beszélve arról, hogy nagyon sok gyengeség, viselkedési zavar meg rendetlenkedés pont a szeretetéből fakad). Bármifajta nyitott gesztus megtermi gyümölcsét, van, amikor közvetlenül is (például sosem felejttem el az egyik roma leányka hálás tekintetét, amikor magamhoz ölelve vettem le őt az asztal tetejéről). De hiszem, hogy amikor nem is látjuk, s látszólag hiábavaló fáradozásunk, a gyerekek szívében akkor is megterem ezek gyümölcse, s talán egyszer, egyetlenegyszer (még lehet, hogy évek múlva), eszükbe jut, hogy ők is továbbadják a szeretetnek egy akármilyen apró gesztusát egy testileg vagy lelkileg kitaszított felé.

Kántor Emese

Gyerekszáj: Korunk leprásai

2010-ben a Vasárnap gyerekrovatóban pályázatot indítottak a ferencesek Szent Ferenc iskolája címmel. Ennek volt egyik alkalommal témája a lepra (kik korunk leprásai, hogyan viszonyuljunk hozzájuk, hogyan találkoztunk velük). Az alábbiakban szemelvényeket közlünk a gyerekek által beküldött munkákból.

A jelenkor „leprásai” legtöbb esetben nem tehetnek arról, hogy mások szemében azzá váltak, akár csak a középkori leprások, akik szintén nem tehetek arról, hogy a lepra martalékává váltak. A szomorú igazság az, hogy a mai lepra mi magunk vagyunk: sok embertársunkat – csupán azért, mert mások, mint mi – elítéljük, eltiporjuk őket, és elhittjük velük, hogy ők valóban a társadalom szélén kell éljenek. A másságot elfogadni, s nem elítélni kell! A másság eredhet csupán abból, hogy buta, gyenge fizikumú, csúnya, magas, alacsony, kövér, sovány, esetleg szegény. Ürügyet nagyon könnyen találunk, ugyanis itt a földön semmi és senki sem tökéletes. A legkegyetlenebb kiközösítés az, ha valakit azért kiközösítenek ki, mert igaz keresztény katolikusnak vallja és mondja magát. Az ilyen kegyetlenséget feltétlenül kerüljük, és ennek áldozatait vegyük pártfogásba. Mutassunk ezzel megfelelő példát. Először is keressük meg kitaszított társunkat, embertársunkat, illetve felebarátaink jó tulajdonságait. Aztán világítsunk rá erre az emberek előtt. Az embertársi szeretet ilyen fajta kimutatása Jézus Urunk szemében felmérhetetlen kincs. Ne feledjük: a szeretet a fő erény, ami legyőzi a sátán minden munkálkodását. Idézzük fel magunkban Megváltónk szavait: „arról ismeri meg majd mindenki, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt”.

(Végtelen Hit csapat, Zetelaka)

A mi városunkban, Kovásznán van egy szegény bácsi, aki betegsége miatt sokat szenved. A templom előtt ismertük meg, ahol ételt, pénzt koldult. Az emberek jók, adnak is mindig aprópénzt neki, de senki nem ül le mellé soha a padra, és nem is beszélget vele senki. Kicsit olyan ez a bácsi, mint Szent Ferenc leprása, lenézik, eltaszítják maguktól az emberek.

Mi is magunkba néztünk, és rájöttünk, hogy valamit tennünk kellene. Nagyon megsajnáltuk ezt a bácsit, és elhatároztuk, hogy felkeressük őt, megpróbálunk rajta segíteni. Mi, barátaink tanakodni kezdtünk, hogy mivel tudnánk megajándékozni ezt az embert. Őt, akit a többi ember „leprásnak” tekint, pedig ő is ugyanolyan, mint mi. Összeszedtünk néhány ruhát, ételt csomagoltunk, és elindultunk a templom felé. Pénteki nap volt, a templomban keresztúti ájtatosságot végeztek, és a padon ott ült a mi szegény bácsink. Odamentünk hozzá, és átadtuk neki a ruhát és az ételt. Hosszú percekig senki sem tudott megszólalni. A bácsi aztán megköszönte nekünk az ajándékot: „Köszönöm szépen! Isten fizesse!” Nekünk ez a két mondat nagyon jól esett, mintha Isten szólt volna hozzánk! Nem is tudjuk elmesélni, hogy milyen érzés lángolt fel bennünk! Ez volt a mi „leprással” való találkozásunk!

Szent Ferenc példájára mi is újból meg újból meg akarjuk keresni ezt a bácsit. Legközelebb talán elég bátrak leszünk ahhoz, hogy hosszabban elbeszélgessünk vele. Talán tanulni is tudunk tőle valamit: alázatot, hálát...

(Szent Klára Csapat, Kovászna)

Az én meglátásom szerint mai világunkban, sajnos, talán még több a kirekesztett, leprásnak tartott ember, mint Szent Ferenc korában. ...

Az osztályunkban is vannak ilyen gyerekek. Mivel nem tudnak a jól menő gyerekekkel lépést tartani, agresszívebbek, ingerültebbek, akár lohatnak is, vagy tönkreteszik más gyerek holmijait. ... Ezekkel a gyerekekkel néha még viccelődni sem lehet, mert elég sok vicc verekedéssel végződik. Sok gyerek él is a hatalmával, kötekedik velük, és különböző csúfneveket talál ki számukra.

Szerintem szép szóval, észrevétlen kis ajándékokkal, meglepetésekkel is lehet őket csillapítani, sőt egyesek még nagy örömmel fogadják az ilyesmit. Nem mindig a látványos ajándékozás a hatásos!

Nekem is volt egy ilyen gyerekkel konfliktusom, mert belementem én is a heccelésbe, de láttam szememben a düh és a harag mögött a szomorúságot. Azóta nem veszek részt ilyesmitben, sőt megpártolom, és most padtársak vagyunk.

Sokszor úgy tudom a haragját csillapítani, ha másról beszélgetek vele, és próbálom elvonni a figyelmét a többiek rosszindulatú kötekedéseiről. Többé-kevésbé sikerrel is járok. Ilyenkor örülök, hogy jót tehettem.

(Fülöp Gabika)

A mi iskolánkban van egy fiú, akit mindenki kihatol. Mindent vele csináltatnak meg, például vele töröltetik le a táblát, és minden szünetben kiküldik

az üzletbe. Ez a fiú epilepsziás. Nem szabad ezért a betegségért tornásznia, és ezért sokan kicsúfolják. Őt az osztályunkban úgy nevezik, hogy „csicskás”. Vannak tanulási problémái is. Mi ebben az osztálytársunkban felfedeztük a benne rejlő tehetséget. Azt, hogy nagyon szépen tud rajzolni, és sok mindent tud a fociról, bár nem szabad fociznia. Nap mint nap elbeszélgettünk vele ezekről a dolgokról, és ezért egyre jobban megbízott bennünk. Később ezeket a dolgokat elmeséltük más gyerekeknek is, és nagyon meglepődtek, hogy ez a fiú mennyi mindent tud, csak nem engedték eddig őt érvényesülni. Pár hónap múlva ő képviselte az iskolánkat a megyei rajzversenyen, amit sikeresen második hellyel zárt. Ezzel a kihasznált „csicskásból” az iskola sztárja lett. Bár nem szabad fociznia, mégis meccsek előtt ő dolgozza mindig ki a taktikát, így nyert a csapatunk harmadik helyet egy versenyen, és ezt is az iskola „csicskásának” köszönhetjük.

Ez a fiú pont olyan nehézségeken ment keresztül, mint a leprás Szent Ferenc életében.

(Szent Klára Csapat, Kovászna)

Én úgy próbálok meg viszonyulni a „leprásokhoz”, hogy megvédem, ha csúfolják, gúnyolják őket, hisz ők is olyan emberek, mint mi, egyenlő jogaik vannak, és legfőképp mind Isten teremtményei vagyunk. Lehet, hogy nem képesek pont úgy csinálni dolgokat, mint mások, de annál jobban tudnak szeretni, becsülni és örülni. ...

Van egy testvérpár, akik sajnos mozgáskorlátozottak. ... Jólesik, hogy látom, milyen boldogok, mikor játszom velük, vagy bármi mást csinálunk együtt. A ragaszkodásuk is valahogy mélyebb, mint egy osztálytársnál vagy más gyerekénél. Óriási szeretet van a szívükben, amiből nekem átadnak egy marokkal, míg együtt vagyunk. Szeretek velük lenni. ...

Sok mindenre megtanít a „leprásokkal” való törődés: az alázatra, a türelemre, odafigyelésre, az elfogadásra. A tetteinkből kiindulva úgy tudjuk megváltoztatni környezetünk véleményét, ha természetesen bánunk ezekkel az emberekkel, úgy kezeljük őket, mint egészséges, ép embereket, mert akkor mások sem tekintenek úgy rájuk, mint egy csodabogárra. Ezeket az embereket nem kizorítani kell a világból, hanem bevinni őket az emberek közé. Minél többet foglalkoznak mások is velük, annál inkább elfogadják az emberek.

Vajon ha mi lennénk „leprások”, el tudnánk-e fogadni mások segítségét, hogyan viselkednénk? Gondoljunk bele az ő helyzetükbe, és akkor már mindjárt más szemmel tudunk rájuk tekinteni.

Sajnos egyre több lesz a kitalált ember, és az egyik Jézusról ránk hagyott feladat, hogy arról ismerjenek meg az emberek, hogy Jézus tanítványai vagyunk, hogy szeretettel vagyunk egymás iránt. Ez elég sürgető feladat.

(Alverna hegyi barlang, Szentegyháza)

Szerintem minden embert, gyereket a belső tulajdonságai alapján kell megítélni, és nem a bőre, haja, szeme színe, anyagi helyzete, szép autója, elegáns és márkás ruhája szerint.

(Guja Julianna, Marosszentgyörgy)

Nem csak a rossz helyzete miatt közösítik ki az emberek felebarátaikat, hanem a gyengébb képességük vagy kinézetük miatt is. Szomorú, hogy az emberek nem fogadják el egymást olyannak, amilyenek valójában. ... Szerintünk, hogy jobban befogadjuk társainkat, a következőket lehetne tenni: Szent Ferenc példájára segítsük őket (az elnyomottakat), elfogadhatnánk őket olyannak, amilyenek igazából, támogathatnánk azokat, akik rossz helyzetben vannak, gondoljunk rájuk (szülinap, névnap), és ahogy a Caritas-nál teszik, mi is ajándékozzuk meg őket, és a legszebb ajándékot: szeretet, törődést és gondoskodást is adjunk nekik.

(Nyitnikék, Csíkszereda)

A kitaláltak támogatását bármivel lehet segíteni, úgy alapítványok létrehozásával, mint pénzzel és étellel. ... Az ilyen alapítványok megalapításánál olyan személyek segítségére van szükség, akik tényleg lelket öntenek ezekben az emberekbe, és nem undorukat mutatják feléjük. Az ilyen emberekhez nagyon sok türelem és gondoskodás szükséges. ... Szerintünk az emberek véleményét úgy lehetne megváltoztatni, hogy szembesíteni kellene őket azzal a ténnyel, hogy mi lenne akkor, hogyha ők is ilyen helyzetbe kerülnének és utálattal meg szánalommal néznének rájuk.

(Szent Klára leányai, Csíkszentimre)

A mai világban az emberek közötti különbség miatt vannak kiközösítve az emberek.

Ez az emberek közötti különbség csak itt a Földön létezik, mert Istennél mindenki egyforma.

Úgy tudnánk rávezetni embertársainkat arra, hogy segítsenek a kiközösítetteket visszafogadni, és több embert rangja, öltözködése, beszéde, viselkedése miatt ne közösítsenek ki, hogy mi befogadjuk, és segítünk rajtuk, hogy erről mások is példát vehessenek.

(Assisi Szent Klára csapat, Gyergyócsomafalva)

Korunk „leprásai” a társadalomból kitalált és kiközösített emberek. Például más nemzetiségűek, nagyon szegény emberek vagy (fiatalok körében) más gondolkodású, más stílusú fiatalok. Egyes esetekben az emberek a kiközösítetteket észre sem veszik, úgy tesznek, mintha nem is léteznének. Pedig a kitaláltak is emberek! Nekik is ugyanannyi joguk van az élethez, gondoskodáshoz, ételhez, de legfőképpen szeretethez, mint más embereknek. És nem csak joguk van hozzá, hanem igényük is rá, hisz nagyon rossz sorsuk lehet, ha mindig mindenki lenézi,

megveti őket. Ha segíteni kell, nem sokan segítenek. Pedig az emberek többségénél nem is a jóakarattal van baj, hanem nem teszik félre a büszkeségüket, hogy „lealacsonyodjanak” egy segítségre szoruló szegény emberhez, egy pillanatnyi időre, amíg szóval vagy cselekedettel alamizsnát adnak neki. Vagy csak egyszerűen nincs bátorságuk, hogy megközelítsék a kiközösítetteket. Mert attól félnek, hogy véletlenül meglátja őket valaki, és akkor őket is kiközösítik, megvetik.

Pedig ha jót akarunk cselekedni, akkor ez is egy lehetőség. Mert biztos, hogy az a „leprás”, akin segítettünk, nagyon hálás lesz nekünk. Saját erőnkéből nem fog sikerülni, de ha megtanuljuk Szent Ferencről, hogy Isten szemével nézzünk ezekre az emberekre, egészen másképp fogjuk látni őket. És akkor talán a többi ember is bátrabban fog közelíteni hozzájuk...

(Rufinó testvérek csapat)

Szerintünk az ilyen emberekhez úgy kell közeledni, hogy nem „lerohanjuk” őket, hanem szépen, lassan, óvatosan, alázattal, türelemmel és az őket érdeklő témákról beszélünk. Talán így fognak lassan megnyílni mifelénk ezek az emberek.

Az, hogy ma is léteznek „leprások”, az annak köszönhető, hogy vannak lenéző, elítélő emberek, akik képtelenek másokat elfogadni.

Ha úgy tudnánk közeledni a kitaszított emberekhez, mint ahogy Szent Ferenc a lepráshoz, akkor lassan eltűnne az emberek közti óriási különbség.

Minden keresztény embernek kötelessége ezért harcolni.

(Szent Bernát csapat, Kovászna)

Babanapló 4.

Jelentések arról, hogyan fejlődik együtt egy 2 éves 7 hónapos kisfiú és egy 9 hónapos kislány; hogyan nevelteti magát a nagy, és tanulja a világot a kicsi.

Egy hónapja még a nagy hónap örültünk, most már a hirtelen jött, nyári tavaszunk örülünk. Egyre többet lehet a szabadban lenni, és ez pozitív hatással van a gyerekek hangulatára, kedélyére, bár még kissé csalóka az idő, és kicsit meg-megfáznak tőle.

Kristóf hihetetlen tempóban sajátít el újabb és újabb szavakat, most már játszik a szavakkal, és ha véletlenül nem ért meg valamit, átalakítja valami olyan szóvá, ami számára is értelmes. Egyre jobban ragozza a szavakat, helyesen használja a birtokviszonyokat kifejezőket is. Nagyon muzikális volt mindig is, és most már nem csak hallgatni szereti a zenét, hanem rövid gyermekdalokat egyedül is énekel, és persze minket rengeteget énekeltet. Szereti a meséket, a mondókát. Egyre gyakrabban eljátszik egyedül is, ha a hűga nem bosszantja fel, és dülja szét az alkotásait.

Gyopárkának még mindig csak az az egy foga van, de a többi is meglehetősen kínozza. Ennek ellenére nagyrészt jókedélyű és nagyon eleven,

nagyon gyorsan tud már mászni, és 9 hónap egy napos kora óta kapaszkodva feláll a tárgyak mellett. Ez azért érdekes számunkra annyira, mert Kristóf is 9 hónap 1 napra állt fel egyedül először. Állandóan izeg-mozog, mondikál, minden tisztába tevés egy külön mutatvány. Nagyon ragaszkodó lett az elmúlt hónapban, állandóan rajtam csüng, valószínűleg így mutatkoznak meg nála a szeparációs szorongás első jelei.

Szép, bár kissé viharos hónap áll mögöttünk, tele esésekkel, dacossággal, aranyos és kedves megnyilvánulásokkal.

Emese Párizsban*

*A cikk szerzője a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem mesteris diákjaként 2011 elején három hónapot töltött cserediákként Párizsban. Az ő élményeiből nyújtunk ízelítőt.

2011. február 19.

A többszöri eltévedés meg céltalan bóklászás sokszor vezetett el egészen érdekes helyekre, láttam már mindenféle kinézetű, nemzetiségű és árkatóriájú vendéglőket, pékségeket, üzleteket és butikokat (a legmármárkásabbaktól kezdve a kicsit különlegesebbeken keresztül egészen az otthonhoz egészen hasonló kínai üzletekig), ruha-, élelmiszer- és souvenir-üzleteken kívül antikváriumokat, könyvesboltokat, mindenféle művészi alkotásokat meg régi bútorokat áruló üzleteket, sőt még virágpiacot is. Bizonyos típusú üzletek gyakran jellemzőek egy-egy utcára vagy néhány szomszédos utcára. Tele vannak a metróállomások is butikokkal meg gyorsbűfékkel, na meg sok a mozgó árus is mindenfelé. Különösen sok volt például február 14 táján a virágárus (aznap este például a metrómegállóban egy pasas nyújtotta minden arra járó felé a rózsaszálait, hátha megveszik) – másnap aztán már en-gros-s áron árulták, csokorba összekötve, leszállított áron próbáltak tőlük megszabadulni. :P Maguk az elárúsítók általában elég udvariasak, bár nem mindig veszik jó néven a nézelődést, a szemmel láthatóan bevándorló származásúak meg gyakran csak arra várnak, hogy arra nézzél, s már ajánlják is a mindenféle portékáikat.

Egyébként az emberek is elég kedvesek, ha érdeklődsz, segítenek, a metróon leül bárki bárki mellé, de nem beszélgetnek, a koldusoknak sem nagyon adnak pénzt, s úgy egyébként is elég jól elvan mindenki magával, a saját telefonjával, fülhallgatójával, újságával, könyvével, esetleg barátjával – max. időnként összemosolygunk valamin. Nagyon tetszett az, mikor egyszer egy fiú utolsó percben szállt fel a metróra, s utána még nyitva tartotta az ajtót, mert meglátta, hogy még néhányan fel akarnának szállni, rájuk is szólt végül a hangszórón keresztül a vezető, hogy ne bántás az ajtót. Szóval a szabályok betartását nem viszik túlzásba, ugyanez a helyzet a jelzőlámpákkal is (ezt már

egyszer írtam), gyakran átmennek pirosra is, amiben részben igazuk van, egyrészt mert nagyon sok a jelzőlámpa, kis, nem forgalmas utcáknál is, másrészt mert sokszor lassan váltanak a lámpák, s már rég állnak az autók, s neked még mindig piros, vagy még állnak az autók a két irány váltása közt, így épp jól át lehet érní. (Én azért igyekszem csak teljesen biztos esetekben és csak kis utcákon menni át pirosra.)

Azt azt hiszem, írtam már, hogy mindenféle emberek utaznak metróval, aktatáskás úriemberektől gördeszkás fiatalokig, most már láttam toloszékesekeket is jönni lefelé a mozgólépcsővel (háttal a mozgólépcsőnek), s már nem egyszer kutyát is. A legviccesebb az volt, mikor egy anya és leánya felszálltak az RER-re, leültek velem szemben, s a következő pillanatban táskáikból egy-egy pici kutya dugta ki fejét (kisebbek, mint az ölebek, inkább tenyérebeknek lehetne őket nevezni ;)). Egy másik alkalommal meg leültem egy bácsi mellé, kinyitottam a zsolozsmáskönyvemet, s hát látom, hogy ő meg valami szemmel láthatóan imakönyvnek kinéző arab szöveget olvasgat (gondolom a Koránt) (érdekes lett volna lefényképezni ebben a helyzetben magunkat ;)). Néha (főleg buszon) még egészen kis, valószínűleg kisiskolás gyerekek is vannak, de őket azért általában leszálláskor várják.

Továbbra is tele van minden hely négerekkel, kínaiakkal és arabokkal, láttam már aktatáskás meg miseruhás négert is, de azért nagyon érdekes, hogy a takarítók valamiért mind néger (a Louvre-ban is, és a metróban is mind ilyeneket láttam). Koldusok meg utcai zenészek között viszont szinte kizárólag csak fehéreket (és arabokat meg cigányokat) láttam. Ezen belül is van mindenféle, attól kezdve, aki kifordított kézzel-lábbal ül egy helyben, kezét vagy kis poharát kitarva (még olyat is láttam, aki elszunnyadt, de azért kezében ott állt egyenesen a pohár), azon keresztül, aki a metróban vagy az állomásban meg végig emberből emberig, hangosan siránkozik vagy kis cetliket osztogat („adj nekem, hogy éljek” meg hasonló feliratokkal, pontosítva, hogy 1-2 euróért vagy kajajegyért is elfogad), egészen addig, aki el próbál adni neked valamit (például mindenféle folyóiratokat, recepteket, tegnap meg egy pasas valami festmény-reprodukciókat árult, s magyarázta melléje, hogy azért árul, hogy ne haljon éhen, s azt is mondta, hogy ha nincs apróm, ő vissza tud adni :D). Nem tudom viszont, hogy hogy éri meg nekik, mert az emberek általában nem adnak nekik. Nem szeretem magamat, hogy én sem adok, de annyian vannak, hogy nagyon sok lenne mindenkinek adni (nem is beszélve arról, hogy minimum 1-2 euróért várnak, ami azért nekem nagyon sok), így hát inkább senkinek sem adok. Pedig amikor a szemedbe néznek, nagyon nehéz elfordulni, ilyenkor nem szívesen nézném meg kívülről magamat. Különösen megesik a szívem például a zenészeknél, akik azért

tesznek is valamit azért a pénzért (mondjuk nekik azért inkább gyűl is némi apró). Vannak énekesek, gitárosok, harmonikások, hegedűsök, én különösen egy eléggé cigány kinézetű bácsi hegedülését szeretem, akit már vagy háromszor is láttam, s nagyon eltölti a szívem, amikor húzza a hegedűjét. Érdekes, hogy legtöbbjüknek van is valami szerkezete, amivel fel tudják erősíteni a hangot (vagy egyenesen ritmust is adnak a zenéjükhöz), így az jól hallatszik a metró zakatolása közben is. Nagyon szomorú dolog az is, hogy rengeteg a hajléktalan, ezek is változatosak: láttam már a járdán, a metróban, a lépcső tövében vagy az üléseken alvókat, csak ruhásan, pokrócban vagy hálósákkal, sőt tegnapelőtt egy híd tövében sátorban lakókat is.

Kántor Emese

„Ki vagy te, édes Istenem? S ki vagyok én?”

Az első nagy ellenségünk a félelem, a második a magányosság. Az ember magányossá válásának fő oka, hogy nem tanulja meg már gyermekkorában az emberi kapcsolatok kialakítását, emiatt vagy félénk lesz, s nem tud az emberekkel kapcsolatba kerülni; vagy félve a magánytól betör mások életébe, mondja a magáét annak, akit elcsíp, ezért elkerülik, menekülnek előle a többiek. Az eredmény ugyanaz: elszigetelődés.

A félénk ember egyszerre emberkerülő és emberkereső, szüntelenül szeretne kapcsolatokat teremteni, de nem mer közeledni senkihez, mások közeledését riadtan, reflexszerűen elhárítja, ezt később mindig megbánja, de legközelebb ugyanúgy viselkedik.

A félénkség szélsőséges változata, a szociális fóbia a szerabúzusok és a depresszió után a leggyakoribb mentális zavar. A társas helyzetekben átélt szorongás még nagyobb gyakoriságával kell számolnunk, ha nem a félénkség kórosnak minősíthető intenzitását vesszük figyelembe, hanem enyhébb formákat, amelyek viszont számottevő alkalmazkodási és beilleszkedési nehézségeket okoznak.

Szorongást kiváltó helyzetek lehetnek, amelyekben teljesíteni kell valamilyen többé-kevésbé formális helyzetben; föl kell fedni önmagunkat olyan személyek előtt, akiket nem ismerünk elég jól; olyan helyzetek, amelyekben önérvényesítő viselkedést várnak el tőlünk; vagy olyan helyzetek, amelyekben viselkedésünket mások megfigyelhetik, amelyekben el kell viselni mások rosszálló vagy kritikus tekintetét.

A félénk személyeknek az az érzésük, hogy minden társas helyzet értékelő jellegű; előre vetítik, hogy viselkedésük nem lesz megfelelő, és hogy negatív véleménnyel lesznek róluk; túlságosan el vannak foglalva azzal, ami bennük történik, és alig figyelnek a beszélgetésre; igyekeznek, hogy „normális és természetes módon”, a helyzetnek megfelelően viselkedjenek,

ahelyett, hogy igyekeznének önmaguk lenni; hajlamosabbak arra, hogy kövessék a mondottakat, minthogy javasoljanak vagy kezdeményezzenek valamit; ha sikertelenek, magukban keresik a hibát, ám ha sikeresek, akkor ezt rajtuk kívül álló okoknak tulajdonítják; magukat negatívabban ítélik meg, mint ahogy mások megítélik őket; elfogadják, ha teljesítményeikhez negatív megjegyzéseket fűznek, de nem veszik figyelembe a pozitív megjegyzéseket.

A féltékenység következményeit általában mérsékeltek, az alkalmazkodóképességet az elfogadhatóság határain belül csökkentőnek tekintik, nem akadályozza meg a személyt abban, hogy egy elfogadható étellel összeegyeztethető tulajdonságokat és képességeket fejlesszen ki magában. Az is elképzelhető, hogy valaki éppen féltékenységéből kifolyólag alakuljon odafigyelő emberré, és tisztelje embertársait.

Ugyanakkor, mivel a féltékenység vagy a szociális készségek elégtelen fejlettségéből származik (a személyek nem képesek a szociális helyzetek pontos feltérképezésére, és a felismert helyzetekben célirányosan viselkedni), vagy abból, hogy a személy azt hiszi magáról, hogy szociális készségei fejletlenek, fontos lehet dolgozni a féltékenységen. Fontos felfedezni magunkban azokat a gondolatokat, amelyek fenntartják a féltékenységet: „bármilyen különös helyzetet veszélyesnek kell tekinteni”, „a legjobb mindig a legrosszabbat feltételezni”, „biztonságom azon múlik, hogy mindig számítok és felkészülök minden lehetséges veszélyre”, „túlélésem azon múlik, hogy mindig erős és versenyképes legyek”, „az idegenek megvetik a gyengeséget”, „ha mások előtt gyengének mutatkozom, azok rám vetik magamat”, „ha megtámadtak, arra utal, hogy gyengének és az emberi kapcsolatokra alkalmatlannak bizonyultam”, „már a pusztja jelenlétem is zavar másokat”, „ha kétségeim vannak, legjobb, ha befogom a számat”. Fontos őket felülírni a kinyilatkoztatás igazságával mint pl. „*Ha sötét völgyben járok is, nem félek a bajtól, hisz te velem vagy.*” (Zsolt 23,4); „*Elég neked az én kegyelmem. Mert az erő a gyöngeségben nyilvánul meg a maga teljességében*” (2Kor 12,9), „*Istenben remélek, nem félek, a halandó mit árthatna nekem?*” (Zsolt 56,5), „*Nem jó az embernek egyedül lennie. Alkotok neki segítőtársat, aki hozzá illő.*” (Ter 2,18). És fontos megvizsgálni valóságtartalmukat, megnézni, vannak-e rájuk példák vagy ellenpéldák a saját életünkben és mások életében, s az alapján viszonyulni hozzáuk. Fontos figyelmünket másokra összpontosítani, ne saját gondolatainkon rágódnunk. Elég őket tudatosítani, felülírni és szabadon engedni.

De a magányosság nem csupán készségeink hiányából és félelmünkből származik. Van bennünk olyan magány is, amellyel mindannyiunknak meg kell barátkoznunk: a magányosság a magasabb szellemi síkon élés ára, sőt

méltósága. A kívülről ránk szabott terhek esetén odatehetjük vállunkat és szívünket egymás keresztje alá, vállalhatunk olyan szolgálatot, amilyen Cirenei Simoné volt. Erre szólít fel az apostol is: „*egymás terhét hordozzátok*” (Gal 6,2). Az is igaz viszont, hogy „*mindenki a maga terhét hordozza*” (Gal 6,5), mert van olyan teher, amit csak mi hordozhatunk, ránk lett szabva. Cirenei Simon hordozta Jézus keresztjét, de Jézust feszítették arra a keresztre, nem Simont. Mindannyiunknak van olyan terhe, ami nem megosztható, s ezt méltósággal kell viselnünk. Igaz ez magányosságunk terhére is.

A magányban, a belső szobánkban megtalálhatjuk Atyánkat, aki titkon néz, keres, vár minket. Vele együtt máris kettesben lehetünk, és kettesben pedig már el is indulhatunk azok felé, akik még nálunk is magányosabbak. Ha valaki Isten fele indul el, emberekre is talál, mert Isten az emberekhez küld, és testvéreket ad nekünk.

Jézus az Jelenések könyvében ezt mondja a szárdeszi egyház angyalának: „*Tudok tetteidről. Tudom, hogy élőnek neveznek, de halott vagy. Ébredj fel, és erősítsd meg a többieket, akik halálukon vannak.*” (Jel 3,1-2). Isten minket is erre hív. Lépünk ki magányunk feletti önsajnálattunkból, amely lelki halálunkat okozhatja, és erősítsük meg a többieket. Figyeljünk másokra is, és paradox módon kevésbé leszünk magányosak.

Mikor érzem magamat magányosnak? Mit kezdek a magány érzésével? Mitől félek az emberi kapcsolataimban?

Érzem-e a magányt az Istennel való kapcsolatomban? Hogyan viszem Isten elé magányomat?

Nagy Lilla

Francesco testvér nyomán

– híres ferences harmadrendiek –

Boldog Toszkánai Bartolusz (1228–1300) és Grimignanói Boldog Vivald (†1320)

Boldog Bartolusz régi és híres grófi család sarjaként született San Grimignanóban, édesanyja hosszas könyörgéseinek köszönhetően. Már serdülőként vonzotta a papi hivatás, de mivel édesapja erről hallani sem akart, édesanyja segítségével a pisai bencés monostorba menekült, ahol betegeket ápolt. Biztatták, hogy lépjen be a bencésekhez, de egy éjszaka látomásban látta a sebekkel borított Üdvözítőt, aki azt mondta neki: „Bartolusz, nem ebben a ruhában fogod megkapni a mennyei koszorút, hanem a szenvedés, a sebek és a bűnbánat ruhájában.” Ő ekkor elhatározta, hogy kérni fogja a Szent Ferenc Harmadik Rendjébe való belépést, és világi pap lesz.

Több évi előkészület után, harminc éves korában szentelték pappá. Előbb káplánként, majd plébánosként buzgón teljesítette feladatát a környéken,

bevételét jótékony célokra és a szegényeknek adta. Azt mondják, hogy egyszer, amikor egy éjjel beengedett egy nagyon szegény embert a plébániára, éjfélkor hangot hallott: „Bartolusz, te Üdvözítőnek adtál szállást.”, s a titokzatos szegény ember nyomtalanul eltűnt.

A buzgó plébánosnak azonban ötvenkét éves korában abba kellett hagynia lelképásztori működését, mert megkapta a leprát. Felvette a ferences harmadrendi ruhát, s elvonult egy leprakórházba. Ekkor fonódott össze életével földije, Boldog Vivald élete, aki húsz éven keresztül nagy odaadással gondozta őt. Bartolusz ezt lelkiezetéssel, az életszentség útjára irányítással hálálta meg. Az ő példájára és tanácsára lépett be Vivald is a ferences harmadrendbe.

Maga Bartolusz nagy türelemmel viselte húsz éven keresztül tartó betegségét és szenvedéseit, Vivald úgy is nevezte: a „Toszkánai Jób”. Sokan keresték fel, hogy épüljenek magatartásán és buzdító szavain. Halála után ápolója, Vivald teljesen búcsút mondott a világnak, és remeteéletet kezdett. Montaone környékén egy nagy erdőben egy nagy, belül üres gesztenyefát alakított át cellájává, s ott töltötte élete hátralévő körülbelül húsz esztendejét szigorú bűnbánatban és buzgó imában, gyökerekkel és növényekkel táplálkozva.

Úgy mesélik, hogy amikor 1320. május 1-jén Vivald meghalt, Montaone harangjai maguktól megkondultak, s mikor az emberek odamentek, imára kulcsolt kézzel, holtan találták meg őt. Közbenjárására sok csoda történt, így holttestét a templomba vitték, a fa törzsében lévő cellát pedig kápolnává alakították a Szűzanya tiszteletére.

Mindkettejüket X. Piusz pápa avatta boldoggá. Életük legyen példa számunkra is, hogy nehézségeinket, szenvedéseinket, esetleges kítaszíttóságunkat, magányunkat türelmesen viseljük, ha pedig magunk mellett szenvedőket, magányosakat, kítaszíttottakat látunk, merjünk feléjük fordulni, rájuk áldozni életünket, erőnket, szeretetünket, hiszen csak „*az lesz igazán a miénk, amit odaadunk másoknak*” (Orbán László).

Forrás:

KOVÁCS Kalliszt OFM: *Ferences szentek és boldogok az év minden napjára*. Sümegi Ferences Rendház, 2002, 136. 352.

Kántor Emese

Szamártestvér

– rovat a makacs és bohókás emberi testről –

A lepra

A lepra vagy Hansen-betegség (rég magyar nevén bélpoklosság) egy idült, fertőző betegség. A *Mycobacterium leprae* okozza, amely a TBC kórokozójához hasonlít.

Lappangási ideje változó, pár hónaptól akár negyven évig is terjedhet. A betegség klinikai formái sokrétűek, legismertebb a viszonylag jóindulatú, lassú lefolyású tuberkuloid lepra, amely a bőrt és a környéki idegeket támadja meg, és van a gyors lefolyású, erősen fertőző lepromatózus lepra, amely a bőrön göböket képez (lepromák), megtámadja az idegeket és a zsigereket is. Jelenleg 2-10 évnyi kezeléssel, antibiotikumok keverékével gyógyítható. Kutatók megfigyelték, hogy az emberek 95%-a eleve immunis a lepra baktériumára.

A leprának több típusa van:

Lepromatosus: bőrben, nyálkahártyákon, zsigerekben képződő daganatszerű sejtszaporulatok (ún. granulomák, lepromák). A beteg váladékaival nagy számban ürítheti a kórokozót, járványügyi szempontból ezért ez a forma a legjelentősebb.

Tuberculoid: a bőr foltos elszíneződése és érzéketlenné válása, perifériás idegrendszeri bénulások, szövetelhalások, a végtagok, az arc megcsonkulása a jellemző. A tuberculoid formában a kórokozó a beteg váladékaiban ritkán mutatható ki.

A kutatók szerint Kelet-Afrikából terjedt el a világ többi részére. Európában már az ókorban is létezett, és a keresztes háborúk idején tömegesen jelent meg a pestissel együtt, majd megjelenése fokozatosan szörványossá vált, de több fellángolása volt. A 19. században például csupán az akkor Svédországhoz tartozó norvég területen kétféle millióan betegedtek meg leprában.

A *Mycobacterium leprae*-t 1873-ban Gerhard Hansen norvég orvos izolálta. A betegség 1982 óta gyógyszerkombinációval gyógyítható, de a kezelés hosszadalmas és költséges.

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Lepra>

Eszter

Ritka betegségek

A ritka betegségek kifejezés hallatán a legtöbb embernek dr. House ugrik be, aki megoldja a legkritikább, legbonyolultabb, már-már sci-fi-be illő eseteket is. Ritka betegségek sajnos valóban léteznek. Az Európai Unió közegészségügyi portálja szerint azokat a megbetegedéseket soroljuk ebbe a kategóriába, amelyekben a lakosságnak kevesebb, mint 0,05%-a szenved. Ide

tartozik jó néhány genetikai rendellenesség, magzati korban elszenvedett különböző károsodások, de akár bizonyos gyakori betegségek ritkán előforduló kombinációi is. Az esetek 50%-ában csak felnőtt korban jelentkeznek a tünetek, maradandó fogyatékoságot okozva, sokszor pedig a páciens halálát. Összesen 6000-7000 ritka betegséget tartanak számon, Európában pedig 25 millió ezekben szenvedő beteget.

Nagy részük gyógyíthatatlan, de helyes életmóddal, a szövödmények megelőzésével sokat javul a beteg életminősége és élettartama. Sajnos ez ritkán adatik meg nekik. A legtöbb beteget későn diagnosztizálják, nincsenek egyenlő esélyeik, általában gyógyszereik megfizethetetlenek, ritkán jutnak hozzá megfelelő, szakszerű ápoláshoz. Az utóbbi időben egyre több a kezdeményezés helyzetük javítására. 1999-től az Európai Unió különböző programokat indít, Romániában is vannak központjaik, egyre többet lehet hallani róluk. Érdekességként említem, nemrég nyílt ritka betegségek központja Zilahon, létezik ritka betegségek világnapja (minden év februárjának utolsó napja), a debreceni orvosi egyetemen pedig működik ritka betegségek tanszék (érdemes belenézni a következő interjúba: http://orvos.zug.hu/cikk/ritka-betegsegek-debreceni-tanszeke_149.php). De úgy érzem, átlagemberként is többet tehetnénk. Szemléletváltásra lenne szükségünk, arra, hogy több információval rendelkezünk róluk, és ne zárkózzunk el tőlük, legyünk elfogadóbbak.

Eozin

Lelki horoszkóp:

„Mi nem hiszünk horoszkópokban, de az alábbiak mindenike vonatkozhat rád, mert az év minden hónapjában lélekben újjászülehetünk.” (Leó tv.)

Kos (március 21.–április 20.):

„Nem elégszem meg azzal, hogy jól berendezkedjek az életben. Isten utáni vágyam éltet. Életutamat éppen a sebeimben fedezem fel. A sebeim adják meg nekem az esélyt arra, hogy felismerjem és éljem saját karizmámat. Így válik a sebem áldássá önmagam és mások számára.” (Anselm Grün)

Bika (április 21.–május 20.):

„A hívő pedig biztos abban, hogy amíg Istent szereti, minden, még a bajok is a javára válnak. Tehát ezeket is Isten szemszögéből nézi. Tudja, hogy Isten ilyenkor van hozzá a legközelebb. Szenvedéseinek értelmét ugyan még nem látja, de Isten szeretetének fényénél nem érzi céltalannak őket.” (ismeretlen)

Ikrek (május 21.–június 21.)

„Vedd észre mások jó tulajdonságait, és mondd is meg nekik dicséret, elismerés, köszönet formájában! Dicsérd őket mások előtt is, emeld ki jó tulajdonságaikat. Ezzel még jobba teheted őket.” (ismeretlen)

Rák (június 22.–július 22.):

„Taníts minket, Uram, úgy szolgálni téged, ahogy megérdemled, adni, nem számítgatva, mibe kerül, harcolni, nem félve a sebesüléstől, fáradozni, nem keresve pihenést, dolgozni, nem kérve semmilyen jutalmat, csupán annak tudatát, hogy a te akaratodat tesszük.” (Loyolai Szent Ignác)

Oroszlán (július 23.–augusztus 23.):

„Az ember szenvedésében mindig elkülönül a világtól. A szeretet azt jelenti, hogy közösséget vállalunk a szenvedőkkel.” (ismeretlen)

Szűz (augusztus 24.–szeptember 23.):

„Minden történést, eseményt fogadjunk úgy, mint Isten tervében szereplő valamit. Ha anyagi vagy egyéb kár ér, ne tekintsük veszteségnek. Mondjuk inkább azt, hogy odaadtam, vagyis visszaadtam Istennek, hiszen mi az, amit én teremttem magamnak? Mindent Istentől kapunk ajándékba, használatra.” (ismeretlen)

Mérleg (szeptember 24.–október 22.):

„A krízis barátunkká válhat, ha cselekvésre készíted. Csak akkor fognak a dolgok jobbra fordulni, ha már belefáradtunk abba, hogy elégünk van mindentől. Ha hitben lépünk, Isten is lép az érdekünkben. Csak a mi hitetlenségünk, makacsságunk és önelégültségünk akadályozza Öt.” (Bob Gass)

Skorpió (október 23.–november 21.):

„Vajon van-e bennünk elég bizalom, bátorság, hogy megengedjük Istennek, hogy ne a mi elvárásaink, hanem saját tetszése szerint vigye végbe csodatetteit életünkben? A bizalom az, hogy nem tudjuk, hogy hogy lesz, ezért Istenre bízunk mindent.” (Arthur testvér)

Nyilas (november 22.–december 21.):

„Aki olyan szabad önmagával szemben, hogy boldoggá szeretné tenni a másikat, az megtalálja a lelki békéjét önmagával. Örül a másik ember boldogságának, és megelégedetté válik tőle.” (Anselm Grün)

Bak (december 22.–január 19.):

„Világos számomra, hogy nem kiválóságomért, nem érdemeimért hívott meg az Úr, és egyetlen nekem kijáró kiváltság, hogy Jézus társa lehetek az önmaga odaajándékozásában. Meredek feladat. Jézus tőlem is megkérdi, hogy készen vagyok-e rá? Könnyű kimondani, hogy igen, de csak akkor leszek rá igazán képes, ha testvéreim nem sajnálják tőlem az elismerést, biztatást.” (Leó testvér)

Vízöntő (január 20.–február 18.):

„A derűs természet nem egyszerűen velünk született jellemvonás. Az a tudat teremti meg, hogy feltétel nélkül elfogadjuk magunkat olyannak, amilyenek vagyunk, hogy végül is minden úgy jó, ahogy van. Eredője az a bátorság, hogy szembenézünk saját valóságunkkal.” (Anselm Grün)

Halak (február 19.–március 20.):

„Az imádság ereje nem annak az embernek az erényességétől függ, aki imádkozik, hanem annak a változhatatlan szeretetétől, Aki az imát meghallgatja.” (Bob Gass)

Léonie

Hajnali csend

– folytatásos regény –

XXVI. fejezet

Min miniszter a királyi palotából igyekezett hazafele. Szeretett gyalog sétálni végig a népes utcákon, mert éles szemmel figyelt mindenre, ami a városban történt. Ilyen alkalmakon áruhában járkált, mert magas rangú emberek nem szoktak kíséret nélkül kimerészkedni a nép közé. Ennek ellenére egy hű embere tisztos távolságból követte minden egyes alkalommal.

Kellemes tavaszi napsütés melengette a város poros utcáit, emberek árnyéka vetődött a házfalakra. Nyugalmas kis város benyomását keltette Szöül, de a miniszter nyugtalanságot érzett a levegőben, Isten tudja hányadik érzéke az okokat kutatta. Felkelés híre nem érkezett hozzá, pedig az egész országot lassan behálózta az évek óta szervezett kémhálózata. A palota is nyugodtnak tűnt, a trónörökös jelenleg nem volt beteg, és apja mellett részt vett a gyűléseken. Akkor mi a csoda van készülődőben?

Mellesleg eszébe jutott, hogy ma találkoznia kell azzal a pappal, aki a lányát tanítja, és aki ez idő szerint a házában tartózkodik. Éppen szaporázni kezdte a lépteit, amikor egy kontyos női árnyék vetődött az egyik kerítés falára, ami mellett elhaladt. Nem fordult hátra.

– Ne lassítson, miniszter! – súgta oda az árnyék, akiben felismerte a Mae Hyang nevű gisaenget, és maga sem tudta, hogy kellemes vagy kellemetlen emlékként gondoljon arra az estére, amikor megengedte a nőnek, hogy maradjon, és játsszon neki azon a hangszeren. Nem állt szándékában megcsalni a feleségét, de szíve mélyén örült, hogy ez a nő szerelmes szemekkel néz rá.

– Most nem érek rá – válaszolt mogorván, tekintetre se méltatva a nőt. Nem akarta a legkisebb jelét se adni szimpátiájának. Még frissen élt benne a hangszer mély, szomorkásan érzelmes cincogása.

– Nem akarom feltartóztatni, mert még meg kell mentenie valakit. Ma éjjel a Daewongun⁴ ismét színre lép! – mondta titokzatosan Mae Hyang. Min Cheon Su szíve ugrott egyet a hír hallatán.

⁴ Korea utolsó előtti királyának, Gojongnak apja, aki fia kiskorúsága alatt, mint régens gyakorolta a királyi hatalmat, de a későbbi évek során is ő irányította az országot, aminek elszigetelésére törekedett, üldözte a helyi és idegen katolikusokat.

– Miért hinnék neked? Felőlem azt tesz, amit akar. Különben is, honnan tudnál te ilyeneket?

– Azért mondtam el, hogy higgy nekem! – váltott egyszeriben tegezésre a nő, és a tegezéssel együtt a hangba szenvedélyesség is vegyült. – Majd megtudod más forrásból is. Mondjuk, hogy a Daewongun a gisaeng házban járt. Nekem erről szigorúan tilos beszélni. Ha kiderül, megölnek. De igyekezned kell, mert a keresztények sorsáról van szó!

– Mi közöm nekem hozzájuk? – válaszolt a miniszter még mindig közömbösen, habár lassan tetőfokra hágott nála az idegesség.

– Tudom, hogy a te házadba jár egy pap. Ha nem teszel róla, ma éjjel megölik!

Ebben a pillanatban a miniszter megfordult, de már csak a nő halvány körvonalait látta, amint eltűnik a sarkon. Aztán gyorsan elhatározta, hogy hisz neki, mert egyszerre világos lett minden. A Daewongun nem bírja elviselni, hogy háttérbe szorult. Ezért ismét az idegenek ellen uszítja az embereket, és így próbál ismét hatalomra jutni. De miért éppen ma este?

A ház előtt magához szólította a testőrét, és egy üzenettel menesztette. Aztán belépett, és elindult a lánya lakrésze felé.

Paul meglepődve tapasztalta, hogy a lány meglehetősen visszafogott volt ez alkalommal. Némán fogadta a függöny mögött, a hangja is más volt, olyan csendes és derűt árasztó. Paul alapvető dolgokat mondott el a nyugati kultúrával kapcsolatban, néhány francia szóval fűszerezve. Hozott a lánynak egy kis könyvet, amiből saját maga is tanult, amiben benne volt az ábécé és koreai megfelelője. Myeon Hwa nagyon figyelt. Kezdetben olyan ügyetlennek és esetlennek tűnt, de a végén azzal lepte meg, hogy tökéletesen elmondott mindent. Kitűnt, hogy nagyon jó nyelvérzéke van, ami Paul szerint ritka koreaiaknál. Aztán a lány segített neki néhány koreai szóval, olykor pedig nagyokat nevettek egymás kiejtésén.

Mintha feloldódott volna az első találkozás zavara köztük. Paul arról is megfeledkezett, hogy a szolgálólány az ajtóban ült. Talán most jólesett neki, hogy ő maga rejtőzhetett a függöny mögé.

A miniszter egy darabig hallgatózott az ajtóban, hiszen a belül papírral borított hagyományos rácsos falak nem tartottak titkot. Aztán meghozta a döntést. Maga is tartozott a papnak. Mi Yu-nak már szólt, hogy készítse az útra való csomagot és egy rend férfiruhát. A feleségét nem kellett értesítenie. Vidéki házukban tartózkodott, betegségére és valami imádkozásra hivatkozva.

Paul meghajolt, koreai szokás szerint, amikor kilépett az ajtón, és meglátta a minisztert, annak ellenére, hogy nem volt meggyőződve arról, hogy milyen magatartás a helyes ebben az esetben. De arcán ott maradt a megdöbbenés, amikor felismerte azt a férfit, aki őt az úton megfenyegette, hogy hazudjon, majd tetemes összeget küldött a missziónak.

– Köszönöm, hogy ismét a szolgálatomra van, fiatalember – mondta komoran. – Most sajnos nem érünk rá beszélgetni bővebben, ahogy első találkozásunkkor sem tudtunk. Meg vagyok elégedve önnel. Vegye megtiszteltetésnek, bizalmam jelének, hogy most arra kérem, kísérje el a lányomat valahova. Át kell öltöznie koreai ruhába. Kérem, kövesse a szolgálot!

– Apa! Mi a baj? – kérdezte Myeon Hwa odabentről. Nem mert kilépni a függöny mögül.

– Készülj arra, hogy kimenj néhány napra anyádhoz a hegyekbe! Most nem mondhatok többet.

– De uram... – köszörülte meg a torkát a meglepett pap. – Én nem mehetek el csak úgy a városból.

– Majd én üzenek az előljáróinak. Most fogadjon szót, mert élet-halálról van szó. Kísérje el a lányomat a vidéki házunkba, és maradjon ott, amíg önért nem küldök!

Már késő délután volt, mire Girard atya megkapta a miniszter figyelmeztetését. Egy hatalmas nyilat lőttek az ablakába, aminek a végébe egy levél volt szúrva. Az öreg pap megijedt a koppanás hallatán, mintha a halál órája ütött volna. Aztán elolvasta a levelet, lassan, megfontoltan. Egy pillanatra megállt számára a világ körforgása. Felfogta, hogy a sötétség öldöklő árnya elindult, ugyanígy a mentés angyala is. De még nem tudta, milyen sorsot vállaljon ő maga. Körülnézett, és látta élete munkáját, a missziót, az iskolát, a kis szemináriumot, az életeket, amik a kezében voltak. Majd saját öreg tükörképét látta megvillanni a kereszt csillogásában. Mindez másodpercek alatt zajlott, aztán rohant, hogy összegyűjtse és átküldje a misszió tagjait valamelyik nagykövetség fegyveres őrizetének védelme alá.

Isabelle egész nap készült. Napokig nem gondolt a dologra, de aznap nem tudott nyugodni. Megbabonázva járt-kelt, figyelmetlen volt, a gyerekek kinevették, a nővérek bosszankodtak rajta.

Titkon magához vett egy kötszereket és gyógyszereket tartalmazó táskát, majd beteget jelentett, és lefeküdt. A vesperás alatt azonban kitömte a takaróját, hogy emberi alakot öltön, és elemelt egy rend civil ruhát. Köpenybe

burkolózott, és mint egy megszállott holdkóros telihold idején, útnak indult a gisaeng ház felé. Minden igyekezete ellenére, hogy elrejtse feltűnő külsejét, igen furcsán festett, sokan megnézték. De ő most nem figyelt senkire. Élete nagy misszióját ment megvalósítani.

A nap bebukott a hegyek mögé, és feloldódott a homály tavában. A teleholdat azonban felhők lepték el, mintha nem lett volna kedve ezen az estén a halandóknak világítani.

– folytatjuk –

Léonie

Az atkások

Boldogan élt együtt madártestvéreivel. Szállt ágról ágra, énekelt a napfényben, vidáman kapdosta el röptükben a rovarokat. Kergetőzött barátaival. Gondtalanul telt számára az élet.

Ám egy reggel arra ébredt, hogy valami érdekes bizsergést érez a feje tetején. A bizsergés egyre erősödött, viszketéssé, majd fájdalommal alakult át. Próbálta dörzsölni fejét a fák ágaihoz, de nem tudott enyhíteni a szenvedésén. Sokáig szenvedett, míg társai felfigyeltek szenvedésére. Megnézték fejét, és megállapították, hogy atkája van. Attól a naptól fogva nem repülhetett társaival. Kiközösítették. Az atka veszélyes betegség volt. Meg tudták enni a szárnyaikon, lábaikon és hátukon levő atkákat, de a fejük tetejéhez nem tudtak hozzáférni, így fejük tetején elszaporodtak az atkák, kiszívták vérüket, és ők elgyengültek és meghaltak.

Szegény madár ezentúl az erdő szélén lakott. Ha meglátták őt madártestvérei, messzire repültek tőle. Egyesek babonás félelemmel, hangos csiviteléssel elrepültek, mások csúfoltak vele. Senki sem mert a közelében tartózkodni, nehogy elkapja az atkákat. Napról napra fogyott az ereje. Egyre sápadtabb lett. Már alig tudott élelmet szerezni magának.

Egyik napon egy másik madár repült feléje. Odaszállt mellé az ágra, és szomorúan újságolta el neki, hogy az ő fejében is atkák élnek. Ő jobb erőben volt, s még tudott bogarakat fogni. Teltek a napok, és mindketten egyre gyengébbek és gyengébbek lettek. Ott gubbasztottak az ágon, s várták a halált. Rövid időn belül már egyikük sem tudott repülni. Várták, hogy annyira elgyengüljenek, hogy leessenek a fáról, vagy hogy egy ragadozó megegye őket. Egymástól nem féltek, hisz ugyanazt szenvedték.

Mikor már nagyon közel érezte magához a halált, utolsó erejét megfeszítve odavánszorgott beteg madártestvérehez, és kíváncsian beletúrt csőrével annak tollába. Meg szerette volna nézni, milyen sok atka szaporodott el társa fején. S amint így nézegette az atkákat, eszébe jutott, hogy megszabadíthatja tőlük a társát. Elkezdte kiszedegetni fejéből az atkákat.

Rövid idő alatt mind kiszedte őket. Társa nagyon megörvendett, és hálából kiszedegette az ő fejéből is az atkákat. Fellelkesedtek megtisztulásukon, és megpróbálták élelem után nézni. Megkopogtatták a fa törzsét, s kérge alól kiszedtek néhány rovar. Lassan-lassan erősödtek fel.

Néhány nap múlva újabb atkától fertőzött madarak repültek az erdő szélére. Szomorúak voltak. Úgy gondolták, halálra vannak ítélve. Mikor meglátták rég kiközösített társaikat, csodálkoztak, hogy még élnek. Akkor a madárka örömmel újságolta el nekik, hogy van remény az életre, hiszen ki tudják egymás fejéből szedegetni az atkákat.

Bármennyire is igyekezett a többi madár kiközösíteni az atkásokat, az atkák egyre terjedtek. S az atkás madarak egyre nagyobb számban gyülekeztek az erdő szélén. Az újonnan érkezőknek elmondták az örömhírt: az atka többé nem halálos betegség, hiszen tudnak egymáson segíteni.

Így éltek ezek a madarak az erdő szélén. Nem féltek többé az atkától, és szívesen fogadtak maguk közé bárkit. Esténként összegyűltek az ágakon, egymás fejéből kiszedegették az atkákat, és boldogan tértek nyugovóra.

Nagy Lilla

Viccek

– Miért megy 19 szőke nő egyszerre moziba?

– Mert 18 alatt nem ajánlott!

☺

Állatkereskedésben:

– Kérek egy énekesmadarat!

– Ajánlom ezt a kanárit.

– De ennek csak egy lába van!

– Miért, táncolnia is kell?

☺

– Hogy hívják a vegetáriánus ragadozómadarat?

– Legelészölyv.

☺

– Melyik a legsavanyúbb madár?

– A citrom héja.

☺

Budapesten a rendőrhöz odamegy egy járókelő, és így szól:

– Mondja már meg, biztos úr, Budán vagyok vagy Pesten?

– Hogy lehet ilyen hülyét kérdezni?

– Mit tegyek, ha csak maga van itt?

☺

Pistike elfárad a múzeumban, keres hát egy karosszéket.

– Ebbe ne ülj bele – szól rá a teremőr, – ez Napóleon széke!

– Jó, jó, majd ha visszajön, akkor felállok!

☺

Két kisgyerek betéved a Modern Művészetek Múzeumába. A nagyobbik megragadja a kisebbik karját:

– Gyere, gyorsan szaladjunk el, mert még a végén ránk fogják, hogy mi festettünk össze itt mindent!

☺

A róka elkapja a nyulat.

– Rendben van, róka koma, egyél meg, de előbb engedd meg, hogy eljárjam a haláltáncot.

A róka beleegyezik. A nyuszi elkezd táncolni:

– Egyet jobbra, kettőt balra, hármát jobbra, négyet balra, ötöt jobbra, futás!

A róka felsóhajt:

– Ilyen hülye koreográfiát még nem is láttam!

☺

– Hogy hívják a kínai ügyvédet?

– Perel Jen Be.

☺

– Hogy hívják a kínai kabáttolvajt?

– Jackie-t Chan.

☺

Abszolút használhatatlan találmányok:

1. Fekete szövegkiemelő

2. Sötétben látható napszemüveg

3. Vízálló szivacs

4. Tűzálló cigaretta

5. Akkumulátorral működő akkutöltő

6. Biztonsági öv motorosoknak

7. Videókazetta a videó összeszereléséről

8. Csendes ébresztőóra

☺

A japán, az amerikai és az orosz motorosok balesetet szenvednek. Másnap a kórházban kérdezik az amerikaiat:

– Hát maga meg mit csinált?

– Én menni nagy Harley-vel, 200-zal, kanyarban megcsúszni, árokba beborulni.

A japántól is kérdik:

– Magával meg mi történt?

– Jaj ne is mondja, menni Hondával, 200-zal, kanyarban kicsúszni, fára feltekeredni.

Az oroszhoz lépve a válasz:

– Jaj ne is mondja, menni Nagy Rigával, 40-nel, amerikai, japán elhúzni 200-zal, azt hinni, állni, és leszállni...

☺

– Hogy hívják az ejtőernyős indiánt?

– Aaa... paccs.

☺

– Rendőr bácsi, tessék gyorsan jönni! A papa meg a zöldséges már fél órája verekszik!

– Fél órája? És miért csak most szólsz?

– Azért, mert eddig a papa volt fölényben!

☺

Szerkesztés: Ötvös Réka

Tördelés és korrektúra: Kántor Emese

A címlap illusztrációját rajzolta: Márton Éva

E-mail címünk: kpoverello@yahoo.com